

Foaia Școlară

Revistă pedagogică-culturală

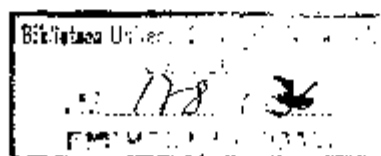
Organ oficial al Revizoratului și Comitetului școlar juđ. Bihor

279535

CUPRINSUL:

Nicolae Vaschide, psiholog și pedagog	<i>Mărăscu Toma</i>
Aplicarea scării metrice a d-lui Binet la un copil de 6 ani	<i>Vasile Tiba.</i>
Instrucție populară	<i>Pr. T. Dr. Potcoș.</i>
Administrația școlară	<i>Ioan Mangra.</i>
Partea oficială.	

REDACȚIA ȘI AMINISTRAȚIA :
COMITETUL ȘCOLAR JUDEȚEAN
O R A D E A.

Foaia Școlară

Revistă pedagogică-culturală

Organ oficial al Revizoratului și Comitetului școlar jud. Bihor

NICOLAE VASCHIDE

Psiholog și pedagog

Nicolae Vaschide s'a născut la Buzău în anul 1874, Decemb. 7. Singurul fiu al unui proprietar, — Vaschide arată încă din cea mai fragedă copilărie o inteligență și o precocitate cum rar se întâlnesc chiar și la copiii cei mai bine dotați. Invățământul primar și cursul inferior de liceu le-a făcut în orașul său natal, unde, încă de pe atunci, s'a remarcat prin voința de a fi întâiul printre colegi.

A trecut apoi la liceul „sf. Sava” din București, unde concurând pentru un loc de burster, a reușit în mod deosebit, terminând apoi liceul în acelaș chip. Tot întâiul a fost și la facultate, unde și-a trecut licența în filozofie *magna cum laude*, 1896.

În anul acela tocmai venise în țară celebrul profesor dela Sorbona, Alfred Binet, invitat de ministrul de pe atunci al instrucției, spre a face câteva lecții de psihologie generală studenților dela filozofie.

Fiind prezentat savantului, acesta, după câteva convorbiri cu tânărul licențiat al universității noastre, se declară uimit de inteligența lui Vaschide și-l sfătuiește să vină la Paris pentru a-și completa studiile, — prezicându-i în acelaș timp un viitor strălucit.

Și după cum știm, Binet nu s'a înșelat.

Declarându-se tot atunci vacanta bursa „Hilel” pentru studii de filozofie și psihologie, Vaschide se prezintă la con-

curs și-o obține înaintea tuturor celorlalți candidați în număr de 27.

La Paris s'a distins curând prin puterea lui de muncă, prin cultura lui și mai presus de toate prin inteligența lui vie. Profesorii au rămas cu adevărat surprinși de erudiția tânărului acesta (avea atunci abia 24 de ani).

De aci înainte începe adevărata activitate științifică a lui Vaschide.

Trei ani după plecarea lui din țară, de și nu avea încă doctoratul, este numit șef de lucrări la Sorbona, pe lângă catedra de psihologie științifică, în timp ce direcția azilului dela Villejuri, condus de doctorul Toulouse, îi pune la dispoziție laboratorii sale pentru studiile întreprinse de el cu privire la afecțiunile sistemului nervos.

Aici, după muncă neobosită și cercetări aprofundate, Vaschide se impune repede lumii științifice mulțumită lucrărilor lui, lucrări în care formulează legi serioase în domeniul psihologiei, bazate nu pe coniecturi sau pe cercetările înaintașilor săi, ci întemeiate numai pe constatările lui personale, făcute în chip experimental.

Reputația lui crește repede.

Revistele științifice străine se întrec în a-i solicita colaborarea, în vreme ce vestitul miliardar american, Carnegie, îl roagă să primească o catedră de psihologie la universitatea înființată de el la Chicago.

El însă nu primește propunerea.

Muncește înainte, se afirmă tot mai mult, călăuzit de un singur gând: acela de a-și pune în serviciul patriei lui priceperea, puterea lui de muncă și de gândire, în nădejdea că i se va înființa în țară o catedră universitară în specialitatea psihologiei științifice, cu un laborator (usa cum numai mintea lui și priceperea ar fi știut organiza).

Individualitatea lui științifică se completează din ce în ce, pornește pe calea cercetărilor personale.

„*Le sommeil et les rêves*”, cea dintâi lucrare apărută numai sub semnătura lui, atrage dintr'odată atenția marilor psihologi din Apus și dă loc la interesante discuții și polemici în revistele de specialitate.

Profesorii dela Sorbona îl citează în conferințe, în lucrările lor -- iar societățile științifice îl delegă sa se prezinte la congresele din străinătate.

În 1904 — era acum numit conferențiar la Sorbona — întințează dinpreună cu eminentul psihiatru D-nul Toulouse, un laborator pe lângă institutul dela Villejuif, pentru cercetări experimentale în domeniul patologiei, în care a lucrat timp mai bine de un an. Din această perioadă de activitate datează frumosul lui studiu intitulat: „Influența muzicii asupra alienaților.

De aci trece din nou la laboratorul de psihologie fiziologică al școlii Hautes Études, în calitate de director ajutor, unde în colaborare cu Binet a dezvoltat până la moarte o activitate dintre cele mai prodigioase.

Lucrările lui Vaschide sunt numeroase:

Primul lui volum: „Psychologie du rêve” a apărut în 1902 în colaborare cu H. Pieron.

La sfârșitul aceluiaș an a publicat lucrarea plină de observații surprinzătoare și de constatări nebănuite, intitulată: „Psychologie du delir” iar 1903 apărut volumul: „L'analyse mentale” scris dinpreună cu Vurpas, lucrare deasemenea strălucită, care a făcut mult zgomot în lumea savanților.

Lucrarea aceasta atât de valoroasă pentru cei ce o cunosc, este bazată în întregime pe analiza psihico-patologică a observațiilor riguroase de clinică, un asemenea studiu nepuțând fi experimentat în stadiul actual al științei.

Vaschide caută să arate aci, — și consecințele sunt importante în psihiatrie, — cum gândește alienatul, cum își analizează el propria-i gândire, cum delirează din pricina unui abuz de analiză introspectivă, extrospectivă sau metafizică.

Acest volum trebuia să fie urmat de alte trei: „Le syllogisme morbide”, „L'emotion morbide” și „La création intellectuelle morbide”, — care în mintea autorului lor trebuia să alcătuiască un tratat complet care s'ar fi numit: „Logica morbida”.

Lucrarea intitulată „Essais sur la psychologie des monstres humains”, scrisă în colaborare cu Vurpas (azi profesor la Sorbona), este o aplicație minunată a problemelor de psihofiziologie.

El precizează aci că fenomenele atribuite hemisferelor cerebrale, (sensibilitate specială a tactului, durerea, sensibilitatea termică spre exemplu) au fost găsite intacte la anencefal.

„Le sommeil et les rêves” îi apăreau lui ca două fenomene distincte, care trebuiau studiate separat.

Vaschide credea într'un ritm vital particular în timpul somnului.

De asemenea el observase în timpul somnolenței o oscilație a fenomenelor vasomotorii, care devenea automată în somnul complet.

În celace privește „visul” în lucrările pe cari le-au publicat cu Raymond Meunier, Vaschide voia să ne arate metoda experimentală cea mai exactă a studierii procesului, acest act fiziologic în virtutea căruia parvenim a ne aminti visele noastre.

Dar opera lui Vaschide e cu mult mai întinsă decât se poate închipui.

În afară de zecele de volume scrise, fie singur, fie în colaborare cu diferiți savanți, el mai are încă peste 150 de comunicări făcute Academiiilor de științe și medicină, dintre cari, unele, prin îndrăzneala lor, dar mai ales prin nouitatea ideilor discutate, au ridicat curioase polemici științifice.

El mai are câteva sute de articole, studii și observații, publicate în revistele cele mai de seamă științifice și filozofice. Dintre aceste relevăm în primul rând, admirabilul studiu „Gout” apărut în „Dictionarul de Fiziologie” a lui Richet și „Influența muzicii asupra alienaților” publicat în „Revista de Psihiatrie” a lui Toulouse.

Deși multe din studiile, comunicările și observațiile aceste par a îmbrățișa subiecte diferite, totuși ele nu sunt decât părți deasate dintr'un mare tot, cari constituia planul unei serii de zece volume, pe cari Vaschide intenționa a le scrie.

Trebue să se mai știe apoi că Vaschide a lăsat în moartea lui documente științifice importante, muncă pricepută și măestrată, care au adus reale servicii psihologiei științifice prin tot ce au utilizat mai târziu din acest seceris toștii lui colaboratori dela Villejuif și Hautes-Études, d-nii R. Meunier, Vurpis, Henry și H. Pieron.

Și acum, nu putem încheia acest studiu fără a pomeni câteva cuvinte și despre Vaschide literarul, polemistul, gazetarul, din articolele lui publicate în „Journal des Débats”, în „Le Temps”, în „Renaissance Latine” în „L'Indépendance Belge”, în „L'Indépendance Roumaine” și „Revista Idealistă”, unde spiritul lui viu și mușcător, iubirea lui pentru frumos și adevăr, disprețul sau pentru comun și mediocru se arătau neconținț, laolaltă cu un oarecare anarhist intelectual, unit cu aristocratismul său nițchean.

Căci Vaschide, în afară de activitatea-i științifică atât de întinsă și de strălucită, mai posedă și o cultură dintre cele mai valoroase: în literatură, în sociologie, în istorie și în artă.

Dar, munca excesivă, lipsa totală de odihnă din ultimii 5 ani ai vieții, îi slăbesc organismul din zi în zi.

Cu o lună înaintea morții o afecție de piept căreia nu-i dăduse importanță izbucnește dintr-o dată cu o furie căreia nu i-a putut pune stăvilă nici o intervenție medicală și la 30 Sept. 1907, încheiază din viață la Paris, în etate de 33 ani și în plină ascensiune către celebritate.

Iată aici și titlul câtorva din volumele lui Vaschide:

1. „Psychologie du rêve” (în colaborare cu H. Pieron).
2. „ ” „ délire” (în colaborare cu A. Vurpas).

Cu privire la viața și activitatea lui Vaschide, am mai publicat câte un studiu în: „Revista științifică V. Adamachi (Iasi 1914 n. 1 vol. V.) în „Revista idealistă” (Buc. a XIII, No. 2, Febr. 1915.) în revista „Farul”, Droboiașu, a. I. No. 3, Martie 1905), în „Adevărul Literar” (Buc. a. VIII, nr. 357 Oct. 1927).

O seamă din datele și informațiile menționate au fost luate din frumosul art. al d-lui Radu D. Rosetti, intitulat „Nicolaie Vaschide” apărut în ziarul „Adevărul” din 15 Oct. 1907.

1. Să se vadă lucrarea intitulată: „L'attention” în colaborare cu R. Meunier.

2. „L'influence du travail intellectuel prolongé sur la vitesse du pouls” *Année Psychologique*, IV, année, p.356—369

3. Studiul intitulat: „La mesure en psychologie individuelle” apărut în „Revue Philosophique” din Martie 1906, semnat Binet et Vaschide, constituie o splendidă orientare referitoare la idealurile nouă ale psihologiei științifice și o indicație precisă asupra rolului mare pe care l-a avut Vaschide în crearea și dezvoltarea ei cum și în cel care privește aplicarea psihologiei moderne la pedagogie.

MĂRĂSCU TOMA

învățător

dopa Sf. I. C., Adevărul Litova.

Aplicarea scării metrice a d-lui Binet la un copil de 6 ani

Afară de copii obligați a urma la școala mea, adeseori mă lovesc de unii mai mici, pe cari poate curiozitatea îi îndeamnă să treacă pragul școlii. Când predau clasa I-a, întâmplător mă ocup și de ei. Am fost isbit de răspunsurile inteligente a unuia, ce abia peste câteva săptămâni împlineste șase (6) ani. Răspunsurile lui precise, m'au determinat să mă ocup mai mult de el. În cele din urmă, după ce mi-a apropiasem sufletește, m'am decis să-i măsoz vârsta inteligenței în raport cu vârsta cronologică, prin testul: scara metrică a lui Binet. Înainte de a intra în detaliile procedurii pe care l'am utilizat, țin să fac unele precizări de ordin general asupra testelor.

„Test, după un termen englezesc ce s'a generalizat, înseamnă un experiment de scurtă durată, care are rolul de a stabili capacitatea psihică a unui individ, sau o funcție izolată a acesteia”. (I. C. Petrescu). Dacă pătrundem adânc în studiul testelor, ne vom convinge că toate converg spre același focar: studiul inteligenței. Întrucât, inteligența nu-i o funcție sufletească bine distinctă, cum ar fi imaginația ori atenția, multă vreme pedagogii au imaginat teste cari se raportau la funcțiile sufletești în chip izolat, — funcții pe cari dânsii le așezau la baza inteligenței. Datorită lui Binet și Stern, cari după studii serioase conchid că „inteligenta este capacitatea generală a unui individ de a se adapta la noile cerințe și sarcini ale vieții”, această contradicție dintre pedagogi dispăre. Dintre toate testele, cari se referă fie la funcțiile sufletești izolate, fie la capacitatea generală de adaptare — la inteligență deci — fără îndoială, scara metrică a lui Binet e cea mai recomandabilă. La 1905, Binet și Simon sunt chemați la Paris, să selecționeze copiii întârzâtați dela școlile primare, spre a fi trimiși la școlile speciale. Atunci la naștere

magistrală scară metrică, care e revizuită la 1908. La 1911, devine definitivă. Ei formulează niște teste, corespunzătoare vârstelor cuprinse între trei (3) luni și 17 ani. Cu cât vârsta cronologică e mai mare, cu atât testele sunt mai greu de deslegat. Ca să măsoți vârsta intelectuală a unui individ, nu-î vei da să rezolve numai testele corespunzătoare vârstei lui cronologice, ci și altele inferioare și superioare acestei vârste, întrucât inteligența lui poate fi inferioară ori superioară vârstei sale cronologice. Iată cum am aplicat eu această scară, la copilul de care vorbii. Am spus că are aproape șase (6) ani. Am formulat testele corespunzătoare vârstelor de 4, 5, 6, 7 și 8 ani potrivit scării metrice. Întrucât a rezolvit testele vârstelor de 4 și 5 ani, nu ne mai ocupăm de ele. Menționez însă, că atunci când se stabilește vârsta intelectuală, pornim dela anul ale cărui teste au fost deslegate toate. În cazul nostru această vârstă e 5. Testele vârstei de șase (6) ani sunt: 1. deschiderea unei gravuri; 2. repetarea unei propozițiuni de 16 silabe; 3. O comparație estetică; 4. un joc de răbdare și 5. trei sarcini de îndeplinit în același timp, fără a le încurca.

Dintre aceste teste ultimul n'a fost rezolvit. În termen de 5 minute, a trebuit să aranjeze focul, să facă ordine pe masa mea și să-și anunțe colegii, că s'a terminat recreația. A uitat ultima însărcinare.

Dintre testele vârstei de 7 ani a rezolvit numai 2. Aici am remarcat următoarea piedecă. La această vârstă, între cele 5 teste e și recunoașterea unei lipse dintr'o gravură. Arătându-i o gravură cu un cap de om dela care lipsește $\frac{1}{2}$ din mustață, mi-a spus că, capului respectiv îi lipsește pălăria. Avea dreptate fără să fi rezolvit testul însă. Am recurs la alt test.

Din testele vârstei de 8 ani a rezolvit iarăși 2. Aici am observat că copiii, nu cunosc nici cele 4 culori principale. Întrebându-l ce culoare e cea galbenă, mi-a spus că e albă. Iar cea roșie, o ținea drept neagră. Am făcut apoi cotalizarea următoare:

1. Din seria testelor de 6 ani a rezolvit 4.
2. Din seria testelor de 7 ani a rezolvit 2.
3. Din seria testelor de 8 ani a rezolvit 2.

Total 8.

$$8:5 = 1\frac{3}{5}; \quad 5 \div 1\frac{3}{5} = 6\frac{2}{3}.$$

Am împărțit la 5, fiindcă e numărul testelor fixate de Binet pentru un an. Deci copilul care n'are decât peste câteva săptămâni 6 ani, are vârsta intelectuală de 6³ ani. E superior decî vîrstei sale cronologice cu $\frac{3}{5}$ ani.

Aplicând rezultatul la formula psihologului german William Stern, am obținut următoarele:

$$\begin{aligned} V. I. &= 6.60 \\ V. C. &= 6 = 1.10 \end{aligned}$$

După această formulă, vedem că dacă cele două vârste sunt egale, coeficientul — rezultatul — este 1. În cazul meu vârsta intelectuală fiind mai mare, coeficientul e mai mare. Deci, cu 0.10 copilul e superior, după formula lui Stern, vîrstei sale cronologice.

Am publicat aceste rezultate, mai mult pentru a îndemna pe colegii cari simt ca mine, a introduce în școlile lor metodele de studiat individualitatea copiilor. Cu formulele acestea putem stabili întrucîtva omogenitatea în clase, care actualmente e neglijată cu desăvîrșire. Orice încercare de altă natură în realizarea acestui scop, aproape cu siguranță dă greș. Ele ne ajută la studierea aptitudinilor kubearii la sfîrșitul cursului primar ne vom plasa elevi, acolo unde cu o sforțare minimă elevul nostru își va câștiga maximum de existență. Numai folosind aceste procedee de selecționare pedagogică, vom remedia răul din școala noastră, care se restrînge și asupra vieții sociale. Atunci poate nu vom mai vedea pe elevii supraclasați, stînd în aceleași bănci cu cei submediocri.

VASILE TIBA, inv
Toforeni

Instrucție populară

Sărmană problemă de educație populară! Tu ești cam așa precum e copilul rămas orfan, a cărui mamă vitreagă nu-mai atunci îl cumăpără pălărie ieftină, când ceilalți consăngenii poartă deja blană scumpă. Fără-mă căzută depe masă exuberantă și-o brana, uncrop beutura și indiferență nașul. Pecând alții ocupă loc la frunzia mesii, tu până atunci ești forțată să te retragi îndărăt, după ușă, și pudic ascuți obiecțiunile spirituale ale celor mai fericiți, încât de multe ori invidiezi încă și pe clopotarul, care acolo sus în turlă trage arogant clopotul și privește disprețuitor pe personificatorul tău: pe dascălul-cantor.

Inamic ție-e fiecare, s'au și dacă nu toți apostatați, dar nu-s nici binevoitori, ci doar neutri, nici entuziasmați, nici rebeli. Ai dovedit figura permanent ironizată a scenei: domnii cei mari nici te iau în seamă; cei mai inferiori te amintesc cei drept egal în rugăciunea lor de seara și de dimineață, dar această rugă e panegiricul tău funebru, căci multor dintre dânsii le-ar plăcea dacă ai adormi etern și împreună cu tine s'ar cobori în mormânt orice spese superflue.

Profeția biblică: „*Piere poporul, care este țară de învățare*” pe ei nu interesează. Doar și bunicii lor a trăit fără știința meseriei de scris-citit, ba încă și în antistia comunală sau în comitetul parohial a ocupat loc și devenise din el așa înaltă autoritate, încât judecata de moarte nu odată a pronunțat-o și asupra capului tău, o, imbecilă educație populară.

Ba încă și între cărturari s'au nimerit niște dezertori literari, cari pe prototipii tăi i-au intitulat „hoți de instrucție” — și numai deaceea, pentrucă au plivit buruiana, au tuns vlăstarele pădurețe și au supliniț aceea, ce părinții extrem de culti au omis în fața cu scumpa odraslă: *educația*.

Nu mi-a fost scopul, nu idealul, nu fericirea mea, ca să relev păsurile tale, căci doar ținta disertației mele este: a în-

viora pe-o clipită pe acei bărbați și pe acele femei, cari stând în serviciul tău, și alfininteri se amăresc suficient. Iar dacă totuși mă ocup cu tine problemă a educației populare, tu să-ți faci responsabil pe acel respectabil domn care mi-a rugat, ca în cadrul „Revistei Culturale-Pedagogice” să scot în relief calamitățile cari pe tine te împiedică în funcția(ți binecuvântătoare. Eu deci întâmplător am ajuns la această contemplație, ca și Pontia Pilat în Simbolul Credinței; dar dorința înaintea mea e ordin, deci nu în discurs pedagogic, ci rezumativ am să exprim opinia-mi despre tine.

PIEDECELE PROBLEMEI EDUCAȚIEI POPULARE SUNT:

1. *Neștiința frecvență a școlii.*

Paragrafele legii proclamă generala obligativitate a învățământului și în sensul acelor paragrafe fiecare părinte, tutor și stăpân este obligat ca pe copiii de sub autoritatea sa dela etatea lor de 7 ani până la 12 ani să-i înscrie în școala primară cotidiană, iar dela anul lor de 13 până la 15 inclusiv în școala de repetiție, respective să absolve 7 clase primare

De sub frecvența școlii pe timp mai lung sau mai scurt, sau definitiv se dispensează acei elevi, cari suferă în boală contagioasă, sau în alienație, sau sunt idioți, deci incapabili pentru studiu.

A da permisie la absența din școală, sau în cazul când nu-i posibilă petiția permisei, absența se poate scuza cu verificarea următoarelor cazuri:

a) Dacă elevul cade în așa gravă boală, pentru care e forțat să absenteze din școală.

b) Dacă părinții, tatăl sau mama, ori alt membru al familiei sale este înțrâtat bolnav, încât pentru acea boală e datorită morală a elevului să rămâie acasă.

c) Dacă în familie s'a întâmplat moarte sau altă plagă familiară similară.

d) Dacă în familie se celebrează mai mare ospăț, de exemplu nuntă, parastas . . .

Dar oare motivele de scuză precizate aci se iau în considerare de către părinții respectivi? Experiența obținută din praxa durabilă a oricărui învățător desigur va demonstra că chiar nu!

Părinții paragrafele legii referitoare la această problemă

prodigioasă într'atât nu le respectă, încât însă nici motive de scuză nu țin de necesar a le menționa, ci fără orice scuză admisibilă pur și simplu țin acasă pe copii. Iar dacă învățătorul corespunde cu conștiințioasă punctualitate datoriei sale și pe copii cutător părinții cerbicoși îi notează absenți, încă ei se mahnesc, părinții violători ai legii și neglijenți ai datoriei lor, cari sustragerea dela școală nu numai a copiilor lor au pricinuit daună, dar mare daună au cauzat societății, în al cărei cerc va circula copilul ignorant și omul incult de mai târziu. Asemenea detestabilă daună au cauzat Patriei, care-i cu atât mai fericită, cu cât are mai inteligenți cetățeni și fii, fiindcă legile acesteia convenit și oportun pot să le priceapă numai aceia, cari, în inima și în sufletul lor sunt culți, perceptibili pentru primirea binelui și virtuților nobile.

„Al meu e copilul! Fac cu el ce-mi place, doar eu știu mai corect ce-i este folositor!” Așa se exprimă părinții încăpățânați și nepricepuți. Deși nu-i adevărat!... Adică acel copil nu-i numai al tău, ci și al societății, al neamului și al patriei. Iar această societate și patrie poate pretinde precum și pretinde cert dela tine, ca tu în calitate de părinte așa să-l formezi pe el, ca mai târziu cu ignoranța și morală-i bestială să nu fie spre sarcina altora. Căci, dacă ești sărac spre, ea îți va da și mijlocul ajutător, remediul auxiliar, iar dacă ești dărz, va lua dela tine pe copilul tău propriu, deoarece drept are la aceea, ca ceace tu ca părinte nu vei vrea să faci cu dragostea inimii tale, aceea o va suplini ea în locul tău; adică instrucția, educația.

De multeori am avut contact cu așa părinți, cari în față cu copiilor numai într'atât s'au osebît de animale, că au umblat pe două picioare!

Aceste suflete recidiviste sunt cele mai mari piedeci ale educației populare, cari, atunci când constată că pentru neglijența lor au ajuns la dezastru, cu spiritul lor demonic se incumetă a calomnia învățătorul serac, dar onest, invinovându-l pe dânsul cu variate culpe, ca totafătea pretexte pentru cari copilul n'a mers la școală; încât nu unul ar fi capabil pe lângă minciunile sale să-și deschisă buza-i nelegiuită și pentru jurământ — numai deaceea, ca păcatul să nu fie răzbunat cu pedeapsă.

Datorile părinților către copii lor e să se îngrijească de bunăstarea aceloră; iar înspre sigura realizare a acestei stări

prosperă colosală treaptă e cunoștința câștigată în școală, ceea ce numai așa se poate însuși, dacă elevul frecvențează diligent școala.

Cu neglijența părinților foarte adesea e îmbinată:

2. Indiferența autorităților.

Precum onoare părinților fâclă implinitori ai datoriei lor, exact așa onoare și autorităților executante ale legii:

Ei bine, dar sute exemple documentează că o parte a autorităților nu-i pătrunsă de importanța nobilei sale meniri, încât nemotivată omitere a părinților o urmează nepăsarea lor.

Datoria autorităților comunale ar fi ca pe părinții neglijenți mai întâi să-i avertizeze în scris, a două oară și în evențuale alte cazuri repetite de reavoință să-i amendeze succesiv conform legii în vigoare. Dacă însă cutare părinte ar rămâne încă totuși în cerbicia sa, atunci cu concursul revizorului și primprefectorului dispune tuturor lângă copil, care exercând apoi datoriile părintești, pe copil îl va îndupleca să frecvențeze benevol școala.

Dar majoritatea primarilor noștri comunali îi place cinstirea, ci de datoriile îmbinate cu funcția sa își uită intenționat. Nu numai antipatizează cu problema școlară, ba nu odată manifestă apariție contra ei. Pe părinții neglijenți nu-i amendează, ba le arată ușă pentru eludarea legii. Caută popularitate ca să poată purta mândru mai departe bastonul de alun, și să-și poată bate pieptul că el e întâiul om al satului. Denunțul învățătorului în față cu el e nemulțumire și îndărătnicie. Agită poporul în contra lui și poporul maiestetic se bucură dacă pe învățătorul său poate să-l insulte moralmente.

Omiterea școlai este bălaurul educației populare, și a primarului comunal datorie ar fi ca să-l stârpească. Dar el ce face în această chestie? Nimic, sau poate de forță foarte puțin. Căci falsă e și dispoziția primarilor comunali cu privire la absențele școlare; de multo ori raportează așa chestie ce n'a aplanat, se laudă cu așa execuție ce nu s'a întâmplat. Această afirmație o verifică acțiunea multor primari în sensul că iarna cu lucrare publică au achitat câte 4—500 lei. Cu ce? Curățul zăpezii. Doar numai în precajma școlai pot se execute așa laboare. Falsitatea darea de seamă a multor primari rurali, nepăsare vieața lor, inertiă, inactivitate desfătarea

lor și înfrângerea învățătorului, dezconsiderarea problemei învățământului gloria tronului lor.

Până când orfana problemă a educației populare nu se va salva de așa oameni, până atunci căruța acestora se va burduca și poimoli în mlaștină, căci aceștia nu se vor zări s'o scoată de acolo, fiindcă primarul respectă mai mult pe păzitorul de viței decât pe drosorul copilului creat după prototipul lui Dumnezeu : pe învățător și afacerea școlară.

Multe, volume s'ar putea scrie despre indiferența și nepăsarea autorităților : dar eu le las celelalte, iar asta am scris-o deaceia pentruca să ofer temă aceluia pedagog, care cu redactare de specialitate va releva defectele cele comise acești oameni spre mai marea daună a problemei educației.

Pr. T. Dr. Putcaș.

Administrația școlară

Sub administrația școlară înțelegem conducerea tuturor scriptelor ce are să le conducă învățătorul directorul școlii, pentru ca bunul mers al ei să fie asigurat.

Nu e de-a-juns, ca un învățător să fie numai un bun pedagog în școala sa; ci el trebuie să fie un bun administrator al ei, pentru că numai astfel va putea conduce școala spre o adevărată înflorire.

În privința administrativă însă, școala primară a statului lasă mult de dorit.

Cauza acestei lacune a învățământului primar nu e învățătorul; ci e chiar legiuitorul, care nu s'a îngrijit, ca în școala normală să poată primi și acestea cunoștințe administrative.

Pentru a delătura multele greșeli administrative, ce le fac unii inv.-directori, voi eda o serie de instrucțiuni, de cari să se poată folosi la o cât mai bună conducere administrativă școlară.

Conducerea administrativă a școlilor constă din două părți și anume: a) conducerea administrativă propriu zisă a școlii și b) conducerea administrativă a comitetelor școlare, cari au de scop de a asigura cât mai bine bunul mers al învățământului.

Începând cu acest număr din „Foaia Școlară” mă voi ocupa în primul rând cu partea a doua, cu conducerea administrativă a comitetelor școlare, deoarece aceasta parte mă interesează mai mult, fiind președinte al comitetului școlar județean, în care calitate trebuie să supraveghez și să dau o îndrumare pentru administrarea comitetelor școlare din județ.

È drept însă, că problema comitetelor școlare a dat mult de gândit tuturor legiuitorilor și purtătorilor de grijă învățământului primar.

Până la rezolvarea acestei probleme de către cei competenți, mă voi uita, ca în cadrul legilor actuale, să le dau toate instrucțiunile necesare, dând chiar și unele exemple și formulare necesare unei simplă și bună administrație.

Fiind la începutul anului politic, voi arăta lucrările în ordine cronologică ce trebuiesc făcute cu începerea acestuia.

Pentru conducerea administrativă a comitetelor sunt necesare registrele următoare:

1. Registrul de intrare și ieșire.
2. Condiția de expediție.
3. Registrul de procese-verbale pentru ședințele comitetului și adunării generale.
4. Registrul chitanțier.
5. Registrul bonuri de plată.
6. Registrul partizi.
7. Registrul jurnal de casă.
8. Registrul de inspecții pentru comitetul școlar și
9. Registrul inventar.

Toate acestea registre trebuiesc (fișele din ele) numerotate și parafate înainte de a-se lucra în ele.

În registrul de intrare și ieșire se înregistrează toate actele ce le primește comitetul școlar de la autoritățile lui școlare, de la alte autorități sau de la diverși particulari, sau pe care le trimite acestor autorități sau particulari.

Fiecare act intrat sau ieșit primește un număr de ordine ce urmează în registrul de intrare și ieșire.

Numerotarea actelor se începe la începutul anului politic adecă cu 1 Ianuarie (a fiecărui an se începe cu numărul 1 și se continuă până la finea anului politic, adecă până la 31 Decembrie, când registrul de intrare se închide cu numărul la care s'a ajuns; după care începe înregistrarea iarăși cu numărul 1 pentru anul care urmează.

Actele primite de la autoritățile școlare se numesc ordine, iar cele primite de la alte autorități sau particulari se numesc adrese.

Scrisorile și răspunsurile ce le trimite comitetul școlar autorităților școlare, se numesc rapoarte; iar pe cele ce le trimite altor autorități sau particulari se numesc adrese.

Orice raport sau adresă ce trimite comitetul, primește un număr din registrul de ieșire. După raportul sau adresa ce trimite rămâne o copie în arhiva comitetului. Toate acestea acte le face înv. dir. școlii ca secretar al comitetului și le semnează el și președintele.

Toate rapoartele sau adresele ce le trimite comitetul școlar le expediază prin condiția de expediție, în care semnează de primirea lor titularul sau poșta; pentruca astfel ori când să poată face dovada, că a răspuns ordinelor sau adreselor ce le-a primit.

În registrul de procese-verbale se includ toate hotărârile ce le ia comitetul școlar.

Pentruca comitetul școlar să poată aduce hotărâri trebuie să fie convocat pentru acest scop. Convocările se fac de secretarul și președintele comitetului. Toate convocările primesc un număr de ordine din registrul de intrare și esire și după (înerea ședinței comitetului, acestea convocări se așează și păstrează în archiva comitetului.

Cum trebuiesc făcute convocările se poate vedea din formulare A, B și C dela finea acestui articol.

Procesele-verbale ale comitetului asemenea se numerează. Numerotarea se începe cu numărul 1 la începutul anului politic și se continuă până la finea lui, când cu anul viitor se începe o altă numerotare (adecă cu data de 1 Ianuarie a fiecărui an).

Hotărârile comitetului școlar se aduc în același ordine, în care au fost fixate în convocare.

Hotărârile aduse asemenea se numerează și aceasta numerotare se începe cu numărul 1 la prima hotărâre ce s'a adus cu începutul noului an politic și se continuă până la finea anului politic.

Cum trebuiesc dresate procesele-verbale și hotărârile aduse, precu și numerotarea acestora se poate vedea din formularele D, E și F dela finea acestui articol.

Afât propunerile, cât și hotărârile ce se fac în ședința comitetului, trebuiesc redactate scurte, la înțeles și cuprinzătoare.

Procesele-verbale se semnează de toți membrii prezenți ai comitetului.

După procesele-verbale dresate în ședințele comitetului se fac câte două copii, cari se trimit pentru aprobare comitetului școlar județean.

Când comitetul școlar cere deschidere de credite, nu poate executa acestea hotărâri, până ce nu vor fi aprobate de comitetul școlar județean.

Comitetul școlar e gestionarul tuturor sumelor ce le-a administrat și e responsabil de ele până la verificarea conturilor de gestiuni ale acestor sume administrate de el.

Oradea, la 14 Ianuarie 1935.

Iuan Mangru
pres. com. școl. juđ.

(Continuare în numărul viitor).

COMITETUL ȘCOALEI PRIMARE
DE STAT DIN CEICA-BIHOR*Formularul A.*

No. 1 | 1935.

C O N V O C A R E,

Membrii comitetului școlar dela școala primară de stat din Ceica sunt rugați să binevoiască a participa la ședința de constituire a comitetului ce se va ține în ziua de 13 Ianuarie a. c, ora 3 după masă în localul școalei primare de stat din Ceica (în cancelaria școalei).

Ordinea de zi :

1. Constituirea comitetului.
2. Darea de seamă despre starea comitetului și a școalei.
3. Preluarea averii comitetului și școalei dela vechiul comitet.
4. Alte eventuale propuneri.

Ceica, la 12 Ianuarie 1935.

Președinte :
*N. Pavelescu*Secretar :
I. Mangra

Membrii :

1. Pavelescu Nicolae
2. Popescu Petru
3. Grigorescu Tânase
4. Tăaăsescu Virgil
5. Popoviciu Virgil
6. Baba Gheorghe.
7. Mladin Pavel, cassier

COMITETUL ȘCOALEI PRIMARE
DE STAT DIN CEICA-BIHOR

Formularul 13.

No. 4 / 1935.

C O N V O C A R E

Membrii comitetului școlar dela școala primară de stat din Ceica sunt rugați să binevoiască a participa la ședința comitetului ce se va ținea în ziua de 16 Ianuarie 1935, ora 5 după masă în cancelaria școlii primare de stat din Ceica.

Ordinea de zi :

1. Verificarea încasărilor și plăților făcute dela ultima ședință până în prezent.
2. Recepționarea lucrărilor și cumpărăturilor făcute dela ultima ședință până în prezent.
3. Deschiderea de noi credite la unele articole.
4. Repararea băncilor școlii.
5. Alte eventuale propuneri.

Ceica, la 15 Ianuarie 1935.

Președinte :
N. Pavelescu

Secretar :
I. Mangra

Membrii :

1. Virgil Tănăsescu
2. Popescu Petru
3. Popoviciu Virgil
4. Grigorescu Tănase
5. Baba Gheorghe
6. Mladin Pavel, casier

No. 6 | 1935.

C O N V O C A R E

Membrii comitetului școlar dela școala primară de stat din Ceica, sunt rugați să binevoiască a participa la ședința comitetului ce se v'a ținea în ziua de 23 Ianuarie 1935 ora 5 după masă în cancelaria școalei primare de stat din Ceica.

Ordinea de zi :

1. Verificarea încasărilor și plăților făcute dela ultima ședință până în prezent.
2. Recepționarea lucrărilor și cumpărăturilor făcute dela ultima ședință până în prezent.
3. Repararea gardului școalei.
4. Alte eventuale propuneri.

Ceica la 21 Ianuarie 1935.

Președinte :
*N. Pavelescu*Secretar :
I. Mangra

Membrii :

1. Pavelescu Nicolae
2. Popescu Petru
3. Popoviciu Virgil
4. Grigorescu Tănase
5. Baba Gheorghe
6. Mladin Pavel, cassier

Formularul D.

PROCES-VERBAL No. 1 | 1935.

Astăzi 13 Ianuarie 1935.

Dresat în ședința de constituire a comitetului școlar dela școala primară de stat din Ceica, prezenți fiind subsemnații.

D-l Ioan Mangra secretarul comitetului roagă pe cei prezenți, ca să-și aleagă un președinte adhoc, care se și alege în persoana D-lui Pavelescu Nicolae.

I. Domnul I. Mangra secretarul comitetului roagă membrii comitetului, ca să-și aleagă președinte conform art. 8 din Reg. Decretului-lege pentru organizarea comitetelor școlare, pentru care scop propune pe D-l Pavelescu Nicolae preot.

În urma propunerii făcute, comitetul aduce

Hotărîrea No. 1.

Cu unanimitate se primește propunerea făcută și se declară ales de președinte al comitetului D-l Pavelescu Nicolae preot.

II. D-l U. Mangra face darea de seamă despre activitatea pe anul trecut a comitetului și arată, că în acest an financiar s'au făcut încasări cu chitanțele No. 1—7 în suma de 37865 lei, iar cu bonurile No. 1—56 s'au făcut plăți în suma de 37100 lei și restul de 765 lei se află în bani gata la mâna casierului, ceace se și confirmă de D-l Mladin Pavel casier.

Se pune la dispoziția comitetului actele justificative de plățile făcute, registrul chitanțier, registrul bonuri de plată și registrul inventar, pentru verificare. (Acasta se face în prezența fostului președinte al comitetului școlar).

După verificarea registrelor și actelor mai sus înșirate, comitetul aduce

Hotărîrea No. 2.

După verificare se aprobă încasările făcute cu chitanțele No. 1—7 în suma de 37865 lei, iar plățile făcute cu bonurile No. 1—56 în suma de 37100 lei. Se verifică și restul de 765 lei, care sumă se află la casier. Actele justificative de plățile făcute sunt în regulă, iar despre cele induse în inventar rămâne responsabil D-l secretar al comitetului, rămânând să-l verifice comitetul când va afla de bine.

III. În urma hotărîrii No. 2 comitetul nou a preluat a-verea școlii și aduce

Hotărârea No. 3.

Se dă descărcare vechiului comitet, mulțumindu-i-se pentru munca ce a depus în interesul școlii, despre ceace se va elibera în original 1 exemplar din procesul verbal al acestei ședințe.

IV. D-l președinte propune ca proxima ședință să se țină în cel mai scurt timp posibil, în urma cărei propuneri comitetul aduce

Hotărârea No. 4.

Ședința proxima se va ținea în ziua de 16 Ianuarie 1935 ora 5 după masă

Nemai fiind alie obiecte, ședința se ridică, drept ceace s'a încheiat și semnat prezentul proces-verbal.

Președinte:
Pavelescu Nicolae.

Secretar:
Mungra Ioan.

Membri:

Popescu Petru
Grigorescu Tanase
Tănăsescu Virgil
Popoviciu Virgil
Baba Gheorghe
Mladin Pavel, casier.

Formularul E.

PROCES-VERBAL. No. 2 | 1935.

Astăzi 16 Ianuarie 1935.

Drept în ședința comitetului școlar dela școala primară de stat din Ceica, prezenți fiind subsemnații.

I. D-l secretar arată, că dela ultima ședință s'au făcut încasări cu chitanțele No. 8—9 în suma de 1150 lei și plăți s'au făcut cu bonurile No. 50—64 în suma de 1365 lei și la cassier mai este bani gata suma de 550 lei. În urma dării de seamă făcută comitetul aduce

Hotărârea No. 5.

Se verifică încasările făcute cu chitanțele No. 8—9 în suma de 1150 lei cu restul de 765 lei dela cassier fac 1915 lei și plățile făcute cu bonurile No. 57—64 în suma de 1365 lei, rămânând la casier în bani gata suma de 550 lei.

II. După cercetarea plăților făcute cu bonurile No. 57—64, comitetul aduce

Hotărîrea No. 6.

Se recepționează cumpărăturile și plățile făcute cu bonurile No. 57—64.

III. D-l secretar arată, că s'au făcut economisiri:

Dela art. 1 suma de 245 lei

" " 2 " " 655 "

" " 5 " " 150 "

Total 1050 lei.

care sumă să fie deurnată la art. fond pentru deschiderea de credite, prin ceace fondul pentru deschiderea de credite se va ridica dela suma de 5400 la suma de 6450 lei.

Prin deschidere de credite dela acest articol să se aprobe:

Pentru art. 4 suma de 150 lei

" " 6 " " 180 "

" " 7 " " 220 "

" " 10 " " 350 "

Total 900 lei

prin ceace fondul pentru deschiderea de credite se va micșora la suma de 5550 lei.

In urma propunerii făcută, comitetul aduce

Hotărîrea No. 7.

Primește propunerea făcută și cere aprobarea ei dela Com. școl. jud.

IV. D-l președinte propune, ca să se repare băncile din școală, fiind stricate; la ceace comitetul aduce

Hotărîrea No. 8.

Aprobă, ca lăncile să se repare, cu atât mai vârtos, că sunt și prevederi bugetare și cu darea lor în reparație încredințează pe d-l președinte și pe d-l secretar.

V. D-l secretar al comitetului propune, ca să se repara și gardul din jurul școlii.

D-l Popescu Petru propune, ca D-l președinte să cerceteze, cât ar costa reparatul gardului și dacă repararea nu s'ar putea amâna pentru anul financiar viitor.

In urma propunerilor făcute, comitetul aduce

Hotărîrea No. 9.

Cu majoritate de voturi se hotărăște, că se încredințează d-l președinte, ca să cerceteze starea în care se află gardul

din jurul școlii și despre cele constatate va relera în ședința proximală.

Nemai fiind alte obiecte, ședința se ridică, drept ceace s'a încheiat și semnat prezentul proces-verbal.

Președinte:
N. Pavelescu.

Secretar:
I. Mangru.

Membrii:

Petru Popescu
Tanase Grigorescu
Virgil Tănăsescu
Virgil Popoviciu
Gheorghe Baba
Pavel Mladin, cassier.

Formularul F.

PROCES-VERBAL No. 3, 1935.

Astăzi 23 Iuniarie 1935.

Dreșă în ședința comitetului școlar dela școala primară de stat din Ceica, prezenți fiind subsemații.

I. D-l secretar arată, că dela ultima ședința până azi s'au făcut încassări cu chitanțele No. 10—12 în suma de 2000 lei, iar plăți s'au făcut cu bonurile No. 65—71 în suma de 1900 lei și la cassier mai sunt bani gata 650 lei.

În urma dării de seamă făcută comitetul aduce

Hotărîrea No. 10.

Se verifică încassările făcute cu chitanțele No. 10—12 în suma de 2000 lei, iar plățile făcute cu bonurile No. 65—71 în suma de 1900 lei, rămânând la cassier în bani gata suma de 650 lei.

II. După cercetarea plăților făcute cu bonurile No 65—71, comitetul recepționând cumpărăturile și reparaturile făcute aduce

Hotărîrea No. 11.

Se recepționează reparaturile și cumpărăturile făcute cu bonurile No. 65—71, corespund cu realitatea.

III. D-l președinte predă, că a cercetat starea în care se află gardul și a constatat, că repararea lui mai poate suferi amânare și propune, ca repararea lui să se amâne pe anul financiar viitor.

În urma propunerii făcute, comitetul aduce

Hotărîrea No. 12.

Repararea gardului se amână pe anul financiar viitor.

IV. D-l secretar propune, ca hărțile să se pună pe pânză, ca să nu se ruine. Pentru acest scop e drept, că nu sunt prevederi bugetare, însă la alte articole se vor putea face economisiri considerabile și mai avem la fond pentru deschidere de credite suma de 5550 lei, dela care întebuințând suma de 1500 lei pentru punerea la fond pentru deschiderea de credite suma de 4050 lei.

Propune să se ceară aprobarea deschiderii de credite pentru acest scop.

În urma propunerii făcute, comitetul aduce

Hotărîrea No. 13.

Se aprobă punerea pe pânză a hărților și se roagă Comitetul Școlar Județean să aprobe deschiderea de credite în suma de 1500 lei pentru acest scop, cu atât mai vârtos, că la azi. fond pentru deschiderea de credite ne mai rămâne suma de 4050 lei. Lucrarea se va face după aprobarea creditelor cerute.

Ne mai fiind alte obiecte, ședința se ridică, drept ceace s'a încheiat și semnat prezentul proces-verbal.

Președinte :
N. Paulescu

Secretar :
I. Mangra

Membrii :

P. Popescu
T. Grigorescu
Virgil Tănăsescu
Virgil Popoviciu
Gh. Baba
P. Mladin cassier

PARTEA OFICIALĂ

Ordinile din acest Buletin, vor fi înregistrate de fiecare director, directoară de stat și confesional, comunicate tuturor colegilor de la școala respectivă și rezolvite întocmai.

No. 55 | 1935. În conferințele ținute pe centre de plăși s'a pus în vedere tuturor învățătorilor de la școlile care au sesiuni învățătoresști, ca să facă contracte cu comitele școlare pentru luarea în arendă a acestor sesiuni, iar contractele să se înainteze Comitetului Școlar Județean pentru aprobare.

Cu părere de rău trebuie să constatăm, că acestui ordin nu s'au conformat nici 5% la sută din învățătorii care au sesiuni învățătoresști.

Din nou se pune în vedere tuturor învățătorilor care au sesiuni învățătoresști, ca cel târziu până la 15 Februarie 1935 să ne înainteze contractele de arendarea acestor sesiuni învățătoresști.

Prețul arenzii v'a fi cea regională, care se v'a stabili conform instrucțiunilor date în conferințele ținute în luna Octombrie din 1934.

Contractele se vor face în trei exemplare și se vor semna în original de învățătorii arendatori și președinșii comitetelor școlare și vor fi vizate de agronomul regiunii respective, că arenda corespunde la arenda regională.

Față de învățătorii care nu vor satisface celor mai de sus, pelângă că li-se vor aplica sancțiunilor cuvenite, li-se v'a lua sesiunea învățătorescă încă în decursul acestui an agricol și se v'a da în arendă prin primării prin licitație publică aceluia, cari vor oferi mai mult pentru ea, iar arenda v'a forma venitul comitetului școlar. Înainte de ridicarea recoltei se v'a achita arenda și toate impozitele.

Terminul de arendare e 3 ani.

No. 56—1935. Terenurile de experiență se vor lucra cu elevii de școală conform cu dispozițiunile legii și instrucțiunile date în conferința din Octombrie 1934.

Acolo însă unde acestea terenuri sunt la depărțări mari de școală și nu se pot lucra cu elevii, ele vor fi date în arendă prin licitație publică aceluia care vor oferi mai mult pentru ele și venitul lor va fi al Comitetului școlar (al școlii).

Darea în arendă se face de către comitetul școlar, despre ceace se dresază proces-verbal de licitație și proces-verbal al comitetului prin care se constată, că s'a obținut o arendă satisfăcătoare.

Cel ce va lua în arendă acestea terenuri va fi obligat să achite toate impozitele ce vor fi după ele și arenda să o achite înainte de ridicarea recoltei.

Contractele în 3 exemplare ni se vor înainta pentru eprobare.

Terminul pe care se pot da în arendă e 3 ani.

Față de cei ce nu se vor conforma acestui ordin se vor lua cele mai severe măsuri și vor fi responsabili materialicește față de școală.

No. 57 | 1935. Cu ord. No. 1738 s'a ordonat alegerea comitetelor școlare. Pentru acest scop s'au dat toate instrucțiunile necesare în conferințele ținute pe centre de plăși și în numărul trecut din Foaia Școlară, ha s'au dat și modele de acte ce trebuiesc dresate cu alegerea acestor comitete. Cu toate acestea 30 la sută din inv.-dir., nu s'au conformat și nu și-au luat oboseala, ca să cetească și să se conformeze acestor ordine și instrucțiuni; ceace denotă, neglijența și neinteresul ce-l au față de serviciul ce li s'a încredințat.

La școlile unde comitetetele școlare n'au fost aprobate, se ordonă o nouă alegere.

Pentru alegerea comitetelor — cari n'au fost aprobate și acăror dosare ni-au fost înaintate la timp — s'a fixat terminul de alegere pentru ziua de 27 Ianuarie 1935; iar pentru alegerea celorlalte comitete, cari n'au fost aprobate și nu li s'a fixat încă

termin de alegere, se fixează pe ziua de 24 Februarie 1935.

Actele despre alegerea fiecărui comitet se dresază separat, adică separat pentru alegerea comitetului școlii și separat pentru comitetul grădiniței. Dresarea actelor cu alegerea acestor comitete o face directorul școlii sau la grădiniță conducătoarea grădiniței.

Pentru alegerile fixate pe termintele de mai sus, se ordonă următoarele:

1. Pentru fiecare comitet se aleg 4 membrii dintre părinții, tutorii și stăpânii obligațiilor de școală, sau dintre donatorii școlii. Despre părinții, tutorii și stăpânii obligațiilor și despre donatorii școlii se întocmește o listă, în care sunt induși în ordine alfabetică.

Accasta listă a alegătorilor trebuie să fie datată și afișată atât la primărie cât și la școală cu 3 săptămâni libere înainte de ziua alegerii.

2. Convocarea să se facă conform modelului din Foaia Școlară și să fie datată și afișată atât la primărie cât și la școală cu 3 săptămâni libere înainte de ziua alegerii.

3. Convocarea și lista alegătorilor vor fi certificate de primărie (notar și primar) și de secretarul și presedintele comitetului, că au fost afișate cu 3 săptămâni libere înainte de ziua alegerii. (Vezi modele din Foaia Școlară.)

4. Liste de candidare se depun cu 5 zile libere înainte de ziua fixată pentru alegerii.

Dacă alegătorii nu-și manifestă interes pentru depunerea de liste, învățător-directorul se va îngriji de depunerea unei liste din alegătorii cei mai devotați școlii, căutând un alegător barem, care să semneze lista de candidare. Lista de candidare va fi datată cu cel puțin 5 zile libere înainte de ziua alegerii și va fi certificată conform modelului din Foaia școlară.

În listele de candidare se pot lua numai aceia, cari sunt luați și în listele de alegători de sub punctul 1 de mai sus.

5) Dacă s'a înaintat numai o listă de candidare, atunci nu se mai ține alegerea, ci acea listă în ziua.

fixată pentru alegere, se declară de aleasă, dresându-se proces-verbal conform modelului din Foiaia Școlară, iar dacă s'au înaintat mai multe liste, alegerea se ține în ziua fixată, dacă sunt prezenți o treime din numărul alegătorilor, iar dacă nu sunt, alegerea se amână pe Duminică viitoare, cu care ocazie se va ținea cu orice număr de alegători vor fi prezenți și se vor dresa procesele verbale după cum va fi cazul conform modelului din Foiaia Școlară.

6) Contestații se pot înainta numai în ziua alegerii și ni se vor înainta deodată cu dosarul alegerii, în 24 ore după data alegerii.

7) Tot cu această ocazie se va delega inv. dir. școlii pentru adunarea generală școlară județeană.

8) La școlile la cari comitetele alese n'au fost aprobate, până la alegerea și aprobarea celor noi, vor funcționa comitetele vechi.

9) Față de inv.-dir. cari nu se vor conforma a acestor instrucțiuni și ordine se vor lua cele mai severe măsuri și de către comitete nu se va putea face nici o plată, nefiind comitete legale, cari să ordonateze plățile necesare pentru cele cumpărate sau făcute la școle.

Nr. 58 | 1935. În conferințele pe centre de plăși s'a dat ordin, ca după data de 1 Octombrie 1934 să nu se facă de către comitete nici o plată până ce nu vor achita în întregime cota convenită Comitetului Școlar Județean pe anul financiar 1934 | 35.

Cu regret constatăm, că majoritatea comitetelor nu s'au conformat acestui ordin, pentru care fapt s'au delegat organele de control ale Revizoratului să cerceteze cu ocaziunea inspecțiilor și să dreseze procese verbale despre această abatere, pentru a se putea aplica sancțiunile convenite; iar unde nu se va putea controla cu ocaziunea inspecțiilor, se va constata cu ocaziunea verificării conturilor de gestiuni și sancțiunile se vor aplica ulterior.

Cu ocaziunea vărsării acestei cote la Percepții sau Adm. financiară, se va menționa și anul de pe care se varsă această cotă.

Nr. 59 | 1935. Multe comitete aduc hotărâri, ca sumele dela unele articole ale bugetului să fie trecute la art. „fond pentru deschidere de credite” și după aceea cer să li se aprobe deschidere de credite, prin cari aceste sume să le folosească pentru alte necesități ale școlii.

Această procedură e strict interzisă și nu se admite, numai dacă s'au satisfăcut toate necesitățile pentru cari s'au aprobat sumele la numitele articole.

În viitor să nu se mai recurgă la astfel de mijloace, pentru că se vor lua măsurile cele mai drastice.

Achitări din bugetul școlii se poate face numai pentru articolele aprobate.

Orice abateri vor fi aspru sancționate și sumele restituite de gestionarii respectivi.

Nr. 60. | 1935. În bugetele mai multor școli s'au aprobat de Comitetul școlar județean sume mai mari ca în bugetele comunelor. Aceste aprobări s'au făcut în urma promisiunii ce ni s'a făcut, că se vor modifica bugetele comunelor, astfel ca să fie prevăzute în întregime sumele aprobate de Com. școl. jud.

Avându-se în vedere însă faptul că, Comitetul școlar județean n'a terminat de aprobat bugetele școlii decât acum târziu: contabilitatea județului nu are timpul fizic de a face toate aceste modificări înainte de terminarea anului financiar, iar comunele, până atunci, vor efectua cheltuielile conform aprobării anterioare.

Pentru ca bugetele școlii să nu fie dezechilibrate, diferența dintre sumele aprobate de Com. școl. jud. și bugetele comunelor se vor lua în bugetul anului viitor peste cota de 14 %, care diferență se va achita școlii îndată după 1 Aprilie 1935.

Această diferență se va menționa de Comitețe la întocmirea bugetului pe anul financiar viitor sub articol separat la venit.

Bugetele școlii n'au fost terminate de aprobat mai de timpuriu din cauză că, comitețele nu ne-au înaintat la timp bugetele.

Nr. 61 | 1935. D. n.ii inv.-directori ca secretari ai Comitetelor școlare se vor îngriji din timp, ca sumele

aprobate pentru „Casa Învățătorilor” să le verse la casierul Asociațiunii Învățătorilor din Bihor înainte de terminarea anului financiar, despre ceia ce li se va elibera chitanțe.

Nr. 62 | 1935. Din nou se pune în vedere d-lor secretari ai comitetelor școlare, să nu ne înainteze cu un raport decât numai o singură cauză. Câte cauze are de înaintat, cu atâtea rapoarte are să le înainteze.

Cei ce nu se vor conforma, nu li se vor rezolva cauzele solicitate prin raport, ci se vor pune la dosar, fără să fie luate în considerare.

No. 63 | 1935. Începând cu acest an politic, în fiecare lună comitetele școlare trebuie să țină barem o ședință și hotărârile se consemnează în proces-verbal, de pe care ni-se va înainta 3 copii.

Procesele-verbale vor fi scurte, cuprinzătoare și la înțeles.

Acestea proces-verbale vor fi păstrate și de Comitetul Școlar Județean în dosare pe școli. Astfel că ușor se va putea controla activitatea fiecărui comitet.

No. 64 | 1935. S'a tipărit statute pentru cooperativele școlare, cari se vor distribui cu ocaziunea distribuirii lefii de pe luna Ianuarie. Toti doritorii de a înființa acestea cooperative vor primi gratuit aceste statute, cu aceeași dată nu le vor înființa, vor fi obligați să achite suma de 25 lei prețul statufelor.

Înainte de a înființa acestea cooperative școlare, d-nii învățători să studieze bine statufele și să nu facă abatere dela dispozițiile lor.

No. 65 | 1935. Terminul de 1 Ianuarie 1935 a expirat și cu toate acestea cele mai multe comitete nu ne-au înaintat conturile de gestiuni nici până în prezent.

Din nou se pune în vedere comitetelor școlare și îndeosebi secretarilor acestor comitete, ca fără întârziere să ne înainteze conturile de gestiuni de pe anii trecuți, căci la caz contrar vom recurge la aplicarea celor mai severe sancțiuni.

No. 66 | 1935. Se pune în vedere d-ilor secretari, ca la timbrarea actelor justificative a-le comitetelor să se conformeze legii timbrului. Pentru a nu se face abateri, s'a tipărit tabele de îndrumări pentru timbrări, cari se vor distribui cu ocaziunea distribuirii salariilor de pe luna curentă.

No. 2719 | 1934. Vi-se comunică în copie adresa No. 2190 | 1934 a societății „Cultul Eroilor” recomandându-vă cumpărarea calendarelor amintite în aceasta adresă.

Copie : „No. 2190 : 1934.

Dumnezeu Președinte

Ministerul Instrucțiunii Publice, Cultelor și Artelor a aprobat și recomandat cu ordinul No. 175802 din 24 Oct. a. c. ca școlile de toate gradele să ne dea tot concursul pentru distribuirea la elevi a calendarului de burunar „România Eroică” pe anul 1935.

Calendarul „R. E.” a fost imprimat, în urma acestei aprobări (pe carton alb format 12x16 cm.), cuprinzând în afară de datele calendaristice obișnuite, figura M. S. Regelui Carol II și percepțe morale-patriotice.

Costul unui exemplar este de lei 3 (trei). Beneficiul rezultat din vânzarea calendarului este destinat în întregime pentru îngrijirea mormintelor celor căzuți în războiu și comemorarea lor.

Cu onoare vă rugăm Dumnezeu Președinte să bine voiați a ne acorda și D-v. tot sprijinul necesar, dispunând a se cumpăra pentru școlile rurale din județul D-v. un număr de calendare corespunzător cu populația scolară.

Increzători în sentimentele D-v. de solitudine pentru opera ce trebuie să o înfăptuim și de care depinde în bună parte și educația sufletească a tinerilor generații, în ceea ce privește cultul marilor virtuți vă rugăm să primiți asigurarea considerațiunii noastre cea mai distinsă, ss. Indiscutabil.

No. 2751 | 1934. Vă rugăm să luați cunoștință și să vă conformați întocmai celor ce urmează :

Copie : „No. 24175 | 1934.

Domnule Președinte

Vă rugăm a lua cunoștință de cele ce urmează :
 Copie. Min. Instr., al C. și A. Casa Școalelor și a
 Culturii Poporului No. 32718 | 932 din 22 Dec. 1934.
 Domnule Inspector Șef, Avem onoare a vă ruga să
 binevoiti a face cunoscut comitetelor școlare județene
 din circumscripția D-vo, ca la rândul lor să comunice
 comitetelor școlare rurale că conform avizului Conțin-
 ciosului Ministerului în caz că se sechestrează de vreo
 autoritate veniturile comunelor pentru neplata crean-
 țelor lor, cota de 14% prevăzută de art. 13 din legea
 comitetelor școlare nu se poate sechestra. Dacă unele
 comitete școlare ar fi lezate în drepturile lor seches-
 trându-se ilegal această cotă sunt în drept a face con-
 testații la aceste sechestre, pt. Administrator : ss. Tei-
 șan, Director : ss. Indiscifrabil.

Oradea, la 15 Ianuari 1935.

Președinte :

I. Mangra

Secr. Rev. Școl. :

D. Marinescu